

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ
АДМІНІСТРУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

*Р. М. Курільців, к. е. н., доцент, Львівський національний аграрний університет,
kuryltsiv@ukr.net*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: абстракції – при визначенні сутності категорії «адміністрування землекористування»; загального й особливого – при встановленні єдності існуючих концепцій адміністрування землекористування.

Результати. Виявлено, що система адміністрування землекористування – це триада оптимальних взаємозв'язків права, відповідальності та обмежень, яка повинна забезпечити управління приватними, громадськими та державними інтересами землекористування як об'єкта права, надання земельним відносинам соціального, еколого-орієнтованого розвитку, землевпорядно-організаційного та економіко-правового регулювання використання та охорони землі в ринкових умовах.

Показано, що операційним компонентом системи адміністрування землекористування є набір її функцій, що взаємодіють для досягнення цілей комплексної політики та базуються на відповідній земельно-інформаційній інфраструктурі.

Встановлено, що формування та функціонування системи адміністрування землекористування полягає у реалізації її функцій через процеси, що тісно пов'язані з ринковою економікою та концепцією сталого розвитку.

На основі аналізу зарубіжного досвіду визначено концептуальні засади формування системи адміністрування землекористування в Україні.

Новизна. Основним пріоритетом формування системи адміністрування землекористування визначено розвиток функції інформаційного управління, що полягає у застосуванні нових методів адміністрування просторової інформації, що визначає параметри дозволеного землекористування.

Практична значущість. Використання національної інфраструктури даних як інформаційної інфраструктури системи адміністрування землекористування сприятиме формування геопросторових знань про землю та наданню геопросторових послуг населенню, тобто переходу від пасивного інформаційного доступу громадян до активної їх участі в управлінні земельними процесами в просторовому аспекті.

Ключові слова: адміністрування землекористування, земельні інтереси, функції земельного адміністрування, національна інфраструктура просторових даних, геопросторові дані.

Література

1. Шеремет А. П. Земельне право України: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / А. П. Шеремет – [2-ге вид.]. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 632 с.
Sheremet A. P. Zemelne pravo Ukrainy [Land Law of Ukraine]: navch. pos. / A. P. Sheremet. – K. : Centr uchbovoi literatury, 2009. – 632 p.
2. Горбулін В. П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський: монографія. – К. : НІСД, 2010. – 288 с.
Horbulin V. P. Stratehichne planuvannia: vyrishennia problem natsionalnoi bezpeky [Strategic planning: problems of national security] / V. P. Horbulin, A. B. Kachynskyy: monographiia. – K. : NISD, 2010. – 288 s.
3. Третяк А. М. Економіка землекористування та землевпорядкування: навч. пос. / А. М. Третяк. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2004. – 542 с.
Tretiak A. M. Ekonomika zemlekorystuvannia ta zemlevporiadkuvannia: navch. pos. [The economy of land use and land surveying] / A. M. Tretiak. – K. : TOV CZRU, 2004. - 542 s.
4. Dale P. F. Land Administration / P. F. Dale, J. D. McLaughlin: Oxford : Oxford University Press. – 1999. – 184 p.
5. Williamson I. Land administration for sustainable development / I. Williamson, S. Enemark, J. Wallace, A. Rajabifard. – Esri Press, 2010, – 487 p.
6. Zevenbergen J. A. Advances in responsible land administration / J. A. Zevenbergen, W. T. de Vries and R. M. Bennett. Boca Raton : CRC Press. – 2015. – 305 p.
7. Третяк А. М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування: Монографія / А. М. Третяк. – Херсон : Гринь Д.С., 2012. – 440 с.

- Tretiak A. M. Ekolohiia zemlekorystuvannia: teoretyko-metodolohichni osnovy formuvannia ta administruvannia [Land use ecology: theoretical and methodological basis of formation and administration]: Monographiia / A. M. Tretiak. – Herson : Hrin D. S., 2012. – 440 p.
8. Другак В. М. Земельна політика щодо створення системи еколого-економічного адміністрування землекористування в Україні / В. М. Другак // Землевпорядний вісник. – 2013. – № 6. – С. 29–32.
- Druhak V. M. Zemelna polityka schodo stvorennia systemy ekoloho-ekonomichnoho administruvannia zemlekorystuvannia v Ukraini [Land policy of formation of ecology and economy system of land use administration / V. M. Druhak // Zemlevporiadny visnyk. – 2013. – № 6. – P. 29–32.
9. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768, зі змінами [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
- Zemelnyy kodeks Ukrainy [Land Code of Ukraine] vid 25.10.2001 p. № 2768, zi zminamy [Electronnyy resurs. Access mode: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
10. Курильців Р. М. Сутність управління сільськогосподарським землекористуванням через призму прав власності на землю: економічно-правові аспекти / Р. М. Курильців, О. Ф. Ковалишин, Н. А. Третяк // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. – 2014. – №3–4. – С. 27–31.
- Kurylytsiv R. M. Sutnist upravlinnia silskohospodarskym zemlekorystuvanniam cherez pryzmu prav vlasnosti na zemliu: ekonomiko-pravovi aspekty [The essence of agricultural land use management through the prism of land rights, economic and legal aspects] / R. M. Kurylytsiv, O. F. Kovalysyn, N. A. Tretiak // Zemleustriy, kadastr i monitorynh zemel. – 2014. – N 34. – P. 27–31.
11. Земельне право України: Підручник / М. В. Шульга, Г. В. Анісімова, Н. О. Багай, А. П. Гетьман та ін.: За ред. М. В. Шульги. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.
- Zemelne pravo Ukrainy [Land Law of Ukraine]: Pidruchnyk / M. V. Shulha, H. V. Anisimova, N. O. Bahay, A. P. Hetman ta in.: Za red. M. V. Shulhu. – K. : Yurinkom Inter, 2004. – 368 p.
12. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
- Konstitutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]. Verhovna Rada Ukrainy; Konstytuciia, Zakon vid 28.06.1996 № 254к/96-ВР. [Electronic resource]. Access mode: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
13. Enemark S. Property Rights, Restrictions and Responsibilities - A Global Land Management Perspective. Geoconference, Quebec, 2–5 October 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fig.net/council/enemark_papers/Quebec.Enemark.October2007.Handouts.pdf.
14. Marrakech Declaration on improving Urban-Rural Interrelationship. / FIG publication № 33. – FIG, 2004. – 34 p.
15. Enemark S. Towards a Global Partnership for Capacity Building in Land Administration. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://siteresources.worldbank.org/INTIE/Resources/WBPaperEnemarkApril2011Final.pdf>
16. Тимченко С. Державний земельний кадастр слугуватиме основою цілісної системи геопросторових даних. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/ru/publish/article?art_id=246688260&cat_id=244276429.
- Tymchenko S. Derzhavniy zemelnyi kadastr sluhuvatyme osnovoiu cilisnoi systemy heoprostorovyh danyh [State Land Cadastre will serve as the foundation of an integrated system of geospatial data]. [Electronic resource]. Access mode: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/ru/publish/article?art_id=246688260&cat_id=244276429.
17. Enemark S. SUSTAINABLE LAND GOVERNANCE: Spatially enabled, fit for purpose, and supporting the global agenda. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.landandpoverty.com/agenda/pdfs/paper/enemark_full_paper.pdf.
18. Третяк А. М. Управління земельними ресурсами і земельний кадастр: взаємозалежність і ефективність / А. М. Третяк, Р. М. Курильців, Н. А. Третяк // Землевпорядний вісник. – 2014. – № 10. – С. 34–38.
- Tretiak A. M. Upravlinnia zemelnymy resursamy i zemelnyi kadastr: vzaïmozalezhnist I efektyvnist [Land Management and Land Cadastre: interdependence and efficiency / A. M. Tretiak, R. M. Kurylytsiv, N. A. Tretiak // Zemlevporiadny visnyk. – 2014. – № 10. – P. 34–38.
19. Williamson I. Using Cadastres to Support Sustainable Development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fig.net/pub/monthly_articles/april_2008/april_2008_williamson.pdf